

MISKOLCI EGYETEM

**MŰSZAKI FÖLD- ÉS
KÖRNYEZETTUDOMÁNYI
KAR**

ÁLTALÁNOS FÖLDRAJZI GYAKORLAT

FÖLDRAJZ ALAPSZAK
(NAPPALI MUNKAREND)

TANTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

MISKOLCI EGYETEM
MŰSZAKI FÖLD- ÉS KÖRNYEZETTUDOMÁNYI KAR
FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZET

Miskolc, 2023

TARTALOMJEGYZÉK

1. Tantárgyleírás
2. Részletes tematika
3. Egyéb követelmények

1. TANTÁRGYLEÍRÁS

Tantárgy neve: Általános földrajzi gyakorlat	Tantárgy kódja: MFKFT6505
Tárgyfelelős: Dr. Szalontai Lajos, egyetemi docens	Tárgyfelelős tanszék/intézet: Földrajz-Geoinformatika Intézet
	Tantárgyelem: kötelező
Javasolt félév: 5.	Előfeltételek: Talaj-, víz- és életföldrajz 2.
Óraszám/hét (ea+gyak): 0+3	Számonkérés módja (a/gy/v): gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: nappali
Tantárgy feladata és célja:	
A korábban tanult tárgyak keretében elsajátított általános természet- és társadalomföldrajzi ismeretek elmélyítése és alkalmazásának gyakorlása terepi megfigyelések és mérések során.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Az órák összevontan, tömbösítve kerülnek megtartásra. A tárgy keretében tanulmányi kirándulásra (terepgyakorlatra) megyünk Magyarország valamely tájára, ahol a korábban tanult ismeretek terepi alkalmazására kerül sor. Elsősorban földtani, általános természet- és társadalomföldrajzi megfigyeléseket végzünk, példákat keresünk a tanult jelenségekre, folyamatokra, gyakorolva azok terepi felismerését. Másodsorban néhány terepi adatgyűjtési módszer gyakorlására, egyszerűbb mérések elvégzésére kerül sor.	
A terepgyakoralt tapasztalataira építve a hallgatók két-három fős csoportokban egyéni terepbejárást szerveznek és végeznek előre egyeztetett helyszíneken az önálló és csoportos munka gyakorlása érdekében.	
Fejlesztendő kompetenciák:	
tudás: Ismeri az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen. Ismeri a geográfia alapvető módszereit a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein. Ismeri a földrajzi gondolkodás alapvető jellegzetességeit, a geográfiai elemzés követelményeit. Rendelkezik elméleti és gyakorlati természet- és társadalom-földrajzi alapismeretekkel. Ismeri a földrajzi szakterülettel kapcsolatos természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek alapvető működési elveit. Ismeri a logikus földrajzi állítások megfogalmazásának feltételeit, és az azokból levonható következtetések korlátait. Ismeri a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatok törvényszerűségeit.	
képesség: Képes az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen meglévő összefüggések átlátására. Képes a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek felismerésére, alkalmazására. Képes a földrajzi térben lejátszódó természeti és társadalmi folyamatok leírására, megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges módszerek és szakirodalom használatára. Képes a földrajzi eredmények megjelenítésére, térképezésére. Képes a földrajzi problémák felismerésére, megfogalmazására. Képes geográfiai elemzéseket végezni.	
attitűd: Földrajzi terepi és laboratóriumi tevékenysége során környezettudatosan jár el, elkötelezett a fenntartható fejlődés iránt. Együttműködő, kapcsolatteremtő attitűd jellemzi, a kommunikációs problémamegoldást részesíti előnyben. A megszerzett földrajzi ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető földrajzi jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására. Nyitott a szakmai eszmecserére, a szakmai együttműködésre, törekszik arra, hogy feladatainak megoldása a munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint együttműködésben történjen. Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására.	

autonómia és felelősség: Alapvető elméleti és alkalmazott földrajzi és releváns környezettudományi szakmai kérdésekben önállóan, források felhasználásával hoz döntéseket. Elvégzett szakmai munkájáért felelősséget vállal. Tisztában van a földrajzi tudományos kijelentések értékével, azok alkalmazhatóságával, korlátaival. A geográfiai elemzések eredményeiből következő önálló döntéseket hoz meg.

Oktatási módszerek:

Terepi megfigyelések és mérések egyéni és csoportos hallgatói munkaformában.

Számonkérés módja:

Az aláírás feltétele a gyakorlatokon való részvétel. A gyakorlati jegy a gyakorlaton való részvétel és a terepnapló (terepi jegyzőkönyv) minősége alapján kerül megállapításra.

Értékelési határok:

100–85% jeles; 84–75% jó; 74–63% közepes; 62–51% elégséges; 50–0%: elégtelen.

Kötelező és ajánlott irodalom:

Beluszky P. 2003: Magyarország településföldrajza – Dialóg Campus Kiadó, 568 p.

Karátson D. (főszerk.) 1997: Pannon Enciklopédia: Magyarország földje : Kitekintéssel a Kárpát-medence egészére. Kertek 2000 Kiadó, 508 p.

Mezősi G. 2011: Magyarország természetföldrajza – Akadémiai Kiadó, 394 p.

Mezősi G. 2016: The Physical Geography of Hungary. Springer. 343 p.

Perczel Gy. (szerk.) 2003: Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza – ELTE Eötvös Kiadó, 633 p.

2. RÉSZLETES TEMATIKA

Időpont	Gyakorlat
október 3-5.	Tanulmányi kirándulás. Természet- és társadalomföldrajzi megfigyelések az Alföldön.

3. EGYÉB KÖVETELMÉNYEK

A terepgyakorlatra megfelelő (egész napos terepbejárásra alkalmas) öltözet és felszerelés szükséges.

A terepnaplóval szembeni követelmények: kézzel írott legyen; tartalmazza a legfontosabb tényeket, melyeket a gyakorlatot vezető oktatók közölnek; tartalmazza a hallgató megfigyeléseit és következtetéseit, méréseinek eredményeit; tárja fel a megfigyelt földrajzi jelenségek összefüggéseit; tartalmazzon saját szerkesztésű, kézzel rajzolt térképvázlatot és legalább három vázlatrajzot a megfigyelt földrajzi jelenségekről.

Az egyéni terepbejárásról, az ott végzett megfigyelésekről és mérésekről vetített képes előadást kell tartani a kurzus hallgatói és a tárgy oktatói előtt.